

*Офисна продажба, пощенск
листоуве Вазварево за Царибродъ
Царибродъ, Сѣбота 15 Маѣ 1910 г.*

Годишенъ абонаментъ 750 лева,
За странство 5 лева.
Абонамента започва отъ I число
всеки мѣсецъ въ рѣдната.
ОБЪЯВЛЕНИЯ И РЕКЛАМИ
Търговски, частни, свадбени
и пр по споразумѣние.
Представки на III и IV стр.
по 10 ст. на дума—двукратно,
а еднократно—4 ст. на дума.

НИШАВА

Седмиченъ Независимъ В-къ.

РЕДАКТОРЪ: М. ХАДЖИЕВЪ.

Всичко що се отнася до в
кописи, писма, пари и т.
се адресиратъ до редакция
„НИШАВА“—Царибродъ

Ржкописи не се връщатъ.

Неплатени листи не се приематъ.

Единъ брой 5 стот.

Мр. Свиревъ в. у. Царибродъ

Г-ца Дука Живкова

и

Г-нъ Марко Милановъ

Терзия,
СГОДЕНИ.

10.V 1910 г., Царибродъ.

Благодарность.

Семѣйството Брати Младенови
благодари на всички роднини, при-
тели и познати, които отглагоха
последната си починъ, лично, пис-
мено и телеграфически на скъпни-
тъ ни покойници Мито и Коста-
динка, както и на оубзи, които
придружиха оставитѣ имъ до мѣс-
тото на вѣчния имъ покой.

Царибродска Популярна Банка.

КРЕДИТНО КООПЕРАТИВНО Д-ВО.

Обявление.

Царибродската Популярна Банка поканва акционеритѣ си
да внесатъ вноскитѣ си за подписанитѣ акци, тъй като устава
ѣ е вече утвърденъ на 14.IV т. г. и започва съгласно чл. 4
отъ устава да функционира.

Едновременно моли почитаемитѣ Царибродски граждани и
околията които се интересуватъ за благосъстояниеието имъ да
изучатъ устава и се притекатъ на помощъ на едно дѣло което
лично тѣхъ ще ползува.

Вноскитѣ за акциитѣ и свидения за дружеството се даватъ
отъ касиера на банката Г. Миновъ.

Царибродъ, 6.V. 1910 г.

Прѣдседателъ: Д. Иговъ.

Касиеръ: Г. Миновъ.

1—2

Слънцето като источникъ на живота.

Споредъ окръжающата ни при-
рода, като най-висше проявление
на могъществото Божие служи,
безпорна, всеосъгрѣвающата и освѣ-
щающа сила на слънцето. Слън-
цето е главния источникъ и дви-
гателъ на всичкото творение на
земята.

Първобитния чловѣкъ не мо-
галъ да види и разбере това.
Слънцето много силно сѣбли въ
очи и твърде топло грѣе на земя-
та. Кой напиримѣръ не чувствува
неговото вечичие; кой не вижда,
че отъ полвилатѣ се творения, въ
които най-много се показва сила-
та на Твореца, е слънцето. Ето
защо древнитѣ народи въ слънце-
то виждали олицетворението на тво-
реца. Това нѣщо се изражава въ
религиознитѣ имъ вѣрвания и въ

произведенията на поетическитѣ
имъ творения, сжшо тъй, както
свършменитѣ народи вѣрватъ въ
религиознитѣ обряди, проповѣди
и т. н.

Древнитѣ народи, особено зем-
ледѣлцитѣ, сж боготворили слън-
цето и прѣдставявали си го въ
образъ на чловѣкъ или животно.
Въ въображението имъ се рисува-
ло слънцето въ образи на телесни
божества съ различни имена.

Въ вѣрванията на много народи
слънцето се считало за не-простъ
Богъ, а Богъ на боговетѣ. Нему
се молили, нему приносили изку-
пителни и благодарствени жертви.
Всичко това до тукъ свидѣтелст-
вува за умствения уровень на то-
гавашния чловѣкъ.

Сега да прѣмнемъ на самата

тема по въпроса, за който може
да се каже, че слънцето въ раз-
личнитѣ си образи показва своята
лъскавина и свършенства, като
единъ и сжщъ образъ въ различ-
ни огледала. Ние слушаме приказ-
ки по отношение на слънцето, че
то е нѣкакво си живо сжщество;
да; слънцето има до известна сте-
пень присжщи животворни свойст-
ва, но не въ смисълъ да създава
разни сжщества, а въ смисълъ да
развила създаденитѣ сжщества.

Въ това именно се състои най-
голтмото съмнение въ животворна-
та сила на слънцето. Тази живо-
творна сила е потребна не толкова
на живата природа, колкото та е
необходима въ по-голтма степенъ
на не-живата, разнителна природа.
Прѣдстави си читателю, че ще

съ насъ стоимъ крайъ брѣга на една рѣка. Вчера водата плавно и тихо текла въ една страна, виждала се отъ нѣкоя тайнствена сила, а сега виждаме, че нейното спокойствие е нарушено, по нейната повърхност се тласкатъ води вълни въ видъ на гребени; прѣдъ нашитѣ очи шевно се биятъ вълнитѣ на водата и най на край или ще кажемъ, че всичко това е дѣло на вѣтра. Вчера той е билъ на друго мѣсто, а сега е прѣстигналъ тука. И дѣйствително този вѣтръ вълнува повърхнината на водата, той гони прахътъ на всѣкъдъ; но вѣтра е срѣдство, а не причина. На всичко това е причината слънцето, то е което така весело играе на водата. Слънцето ако и неравномѣрно да нагрѣва цѣлата земя, но на всѣкъдъ тя еднаква експлоатира изпускането на топлината. Едни отъ земнитѣ страни поглъщатъ повече, отъ колкото изпускатъ, а други обратно, изпускатъ повече отъ колкото получаватъ.

Земята вслѣдствие на това не равномерно нагрѣване; нагрѣва се неравномѣрно и въздушния слой, който лежи надъ земята. Нарушили се равновѣсието на въздуха тогава възниква на земята движение въ нѣкоя страна. Това е вѣтръ, който служи, като орждие въ рѣцѣтъ на слънцето за равномерно разпрѣделение на земната топлина. Въ края на крайщата, топлината не се разпрѣделя равномерно, но ако би да нѣма вѣтра, то неравномѣрността била би още по голѣма. Умѣрената неравномѣрна земна топлина е самата цѣль, която прѣслѣдва слънцето посредствомъ вѣтра.

Небето било ясно, а вѣтра докаралъ единъ тъменъ облакъ, та и то потъмнело; облацитѣ се сгъстели, гръмналъ грѣмъ, блѣснала молния и почналъ дъжда, рѣката придоншла, мелница, фабрики, заводи отъ силното движение на водата, заработили енергично. Но ето това е пакъ дѣло на слънцето; извратенитѣ отъ него лъчи, прѣвърщатъ повърхностния слой на водата въ пара, парата се издига високо въ атмосферния слой и тамъ подъ влиянието на студената температура се сгъстява на водни кашки и отъ взаимното търкане на облацитѣ се образува атмосферно електричество. Най послѣ молнията се разпространява и

кашкитѣ падатъ на земята и произлиза това, което виждаме и го наричаме дъждъ. Слънцето се скрива и ние го не виждаме, но него виждатъ очитѣ ни, а умътъ ни го вижда прѣзъ самия гъстъ облакъ и силния дъждъ.

Да оставимъ рѣката и да отидемъ въ града, тамъ ще видимъ локомотива да влече огромни тежини; отъ оджацитѣ да излиза на високо гъсти стълбове отъ черенъ димъ, електрически ламби за свѣтили и слънцето се не вижда, то скромно се провижда задъ облака, а между това и движението на локомотива и трѣскането на работнитѣ фабрики и сиянието на електрическитѣ ламбички иматъ своето начало пакъ въ слънчевата работа. Но какъ става това така? много просто. Слънцето работи тихо, безъ шумъ и трѣсъкъ. То изпраца на земята освѣтътъ и топли лъчи, които ние видимъ, още и лъчи химически, които невидимъ. Подъ влиянието на слънчевитѣ лъчи листата на растенията поглъщатъ химически отъ въздуха въглекислороднитѣ газове и ги разлагатъ на съставнитѣ имъ части; въглекислородния газъ се състои отъ два елемента: въглеродъ и кислородъ.

Въглерода се поглъща отъ разтенията, които е тѣхна храна. Отъ въглерода разтенията съставятъ своитѣ материали станали отъ елемента въ вода и соли. Кислорода дѣйствува обратно въ въздуха. Той разлага въглерода и го поглъща, а кислорода изпуска.

Разтенията скриватъ въ себе си изобилно количество топлина, вслѣдствие на която намиранieto на изгорѣлитѣ въ земято въглени, се отдава на скритата енергия на топлината въ разтенията.

Безразлично гдѣ тѣзи въглени се сгорѣватъ; въ печка или въ нашето тѣло. Сгорѣлитѣ се въ печки камени въглища или дърво въ земята, даватъ такава силна топлина, която движи фабрицитѣ и разни заводи.

Сгорѣвната въ организма на човѣка или животнитѣ, като съставлява частъ на храната, тя движи мускулитѣ и дава сила на пищеварителнитѣ органи най вече печеното мѣсо и слѣзенката. Безъ слънчева топлина не би имало ни фабрики, ни заводи, ни локомотиви, нито животъ щеше да има на

земята.

Може да се каже, че слънцето е двигателъ на грамаднитѣ химически и физически фабрики. Гъстата сѣнка, която покрива нашата планета, изпраца за тази цѣль топли и свѣтли химически лъчи. Тѣзи лъчи даватъ тази не изчерпима енергия, изъ която се раждатъ всички други видими енергии що дѣйствуватъ благотворно на земята.

Подава ли се тази голѣма енергия на точно измѣрване? Ето една отъ труднитѣ задачи на астрономията.

Мжчно може да се опрѣдели какво е количеството на топлината енергия, която се ражда единствено отъ слънцето и се отправя на земята. Това е трудно за туй, че ние не можемъ да знаемъ какво количество топлина поглъщатъ тѣзи грамадни пространства, които ни отдѣлватъ отъ слънцето. Много или малко точно е изчислено това количество на топлината, която получава земята отъ слънцето. Твърдѣ ясно ще бжде, ако ние изразимъ тѣзи данни по понятни за сравнение.

Тѣй напр. земния екваторъ се оказва да има толкова топла енергия, колкото би било достатъчно за единъ часъ време да кипне водата що се крие подъ земния покровъ на дълбочина 2 и половина сантиметра. Другояче щеше да бжде, ако би се сковала земята съ ледъ дебелъ въ 35 метра, то въ такъвъ случай всякия този ледъ ще се разтопи въ расстояние на една година. Колкото грамадно и да е количеството на тази топлина, то всетаки е ничтожно въ сравнение съ количеството на тази топлина, която изпуска слънцето на нѣкои мѣста. Може смѣло да се утвърждава, че слънцето изпраца въ въздушното пространство въ 2000000000 пхти повече топлина отъ що получава земята отъ него. Много конкретно може да се каже, че лицето на земята отъ силния жаръ на слънчевата топлина може да изгори и се прѣвърне въ камененъ въгленъ и пепелъ. Съ каква именно температура нагорение изпуска слънцето, още не е точно извѣстно, но нѣма да бждемъ далеко отъ истината, ако кажемъ, че температурата на слънцето достига 10000 градуса.

Сега ни остава да разгледаме

въпроса, отъ ждѣ слънцето черпи своя неизчерпимъ запасъ на топлината.

Било е време когато сж показвали, че за источникъ на слънчевата топлина служили метеори, които се ударили въ притегляващото ѝ слънце и отъ това се развивала и образувала въ него все ново и ново количество топлина; но тая теория се оказала не състоятелна и е заменена съ друга—много по правдоподобна. Съгласно тази втора теория слънцето черпи енергията на топлината отъ самосебе извъ своитѣ собствени вѣдра. Съвременната астрономия ни учи, че е било време, когато цѣлия миръ прѣдставлявалъ отъ самосебе много стегната мъгла. Отъ тази сгъстена мъгла сж се отдѣлили и станали диференциранитѣ маси, които сами по себе станали гъсти. Извъ центъра на стегнатата мъгла постепенно се сгъстявали маси, отъ които се е образувало слънцето, и отъ това сгъстяване се отдѣлило едно неимовѣрно количество топлина. Отдѣлило се е такова количество топлина, което слънцето разходва съ непрѣстано постоянство, а горѣнието продължава съ неимовѣрна сила. На край, трудно е да се каже каква е била температурата на слънцето въ първия денъ на сътворението на свѣта.

Обаче, изчислено е, че свиването на слънчевата материя е 1:10 х. частъ, съ която достатъчно е обезпечено горѣнието му.

Нашето историческо съществуване отъ сътворението на първия чловѣкъ се изчислява приблизително 6000 год. ако въ първия денъ отъ появяването на чловѣка на земята слънцето свива $\frac{1}{10000}$ частъ отъ своя грамаденъ обемъ, то съ това би се оправдало непрѣкъснатото горение и светение до сегашно време. Трудно е да се каже до колко е вѣрно изчислението ни за слънцето, но ако това е вѣрно, то угасяването на слънчевата топлина, ще настъжи тогава, когато неговия диаметъръ се намали на половина; а това може да настъжи не по рано отъ 4000000 години. Споредъ сравнението на вѣчността, този срокъ не е голѣмъ и по рано отъ него, нѣма да погасне нито слънцето, нито животътъ на земята. **Леп.**

Давамъ собствения си Дюгенъ съ стѣя подъ наемъ нахолящъ се въ ул. Александъръ I срѣщу старото Мирово сждилище. Спораз. Свѣщ. К. Гайдаровъ

Хроника.

Редакцията ками всички абонати, на които е изпратила разписки да внесатъ абонатента на в-ка аз най скоро време, както и всички не платили абонати.

Празника на просвѣтата.

11 май празника на славискиятъ просвѣтитѣл св. св. Кирилъ и Методи тази година се отпразднува най тържествено въ града ни.

Слѣдъ черковния отпущкъ свещенството съ събралата се частъ отъ нѣколко граждани*) и почти всички офицери начело съ г-нъ бригадниа командиръ и полков. Начевъ се отправиха при павилиона, гдѣтото вѣха събрани ученицитѣ отъ всичкитѣ училища въ града и присѣствуваха на молебна, слѣдъ свѣршека на който, Г-нъ Ив. Праматаровъ държа една подходяща по случая рѣчь, а слѣдъ него двѣ декламации и пѣсни отъ ученици.

Въ 11 ч. засвири военната музика и се почнаха хората. Интересна бѣ глѣдката на хората »Ржченица« която се игра около павилиона за първъ пѣтъ на откритъ тукъ. Сутринта на ученицитѣ се раздадоха симидчета за закуека.

Слѣдъ обѣдъ въ 4 ч. юнацитѣ дадоха двѣ упражнения при павилиона, отъ които сборенъ пунктъ потегли събралото се шествие за гарата въ слѣдния редъ: музиката, слѣдъ нея юнацитѣ, слѣдъ тѣхъ ученици носатъ портрета на св. св. Кирилъ и Методи и други и слѣдъ тѣхъ ученицитѣ и гражданитѣ. Прѣдъ военни клубъ Г-ца Ел. С. Невляиска декламира стих. »Прѣславскитѣ развалини« и у-ля Гюрчевъ една малка рѣчь, а ученицитѣ изпѣха пѣсенъта на св. св. К. и М., отъ гдѣто въ 5 ч. пристигнаха на площада до гарата. Тукъ има декламации, пѣсни и юнацитѣ дадоха нѣколко упражнения много сполучливо и почна общо хоро. Отъ тамъ—при павилиона веселието продължи съ народни хора чакъ до 8 ч. вечерта. Въ 9 ч. музиката засвири прѣдъ клуба и веселбитѣ съ хората на двора и въ клуба продължиха до 11 ч.

**) Тукъ забѣждаме, че таква тържества и народни празници, малко се посѣщаватъ отъ местнитѣ граждани и търговци. Въ черквата освенъ Г. г. офицеритѣ и чиновницитѣ, едвамъ можемъ да кажемъ, че имаме и граждани.*

Но отиди въ кафенетата и кръжатѣ.

Писатъ ни изъ града.

Възвнталъ.

На 11 май т. г. слѣдъ обѣдъ видѣхъ съ очитѣ си какъ учителя отъ тукашната прогимназия г. Гюрчевъ удари нѣколко шамари на единъ ученикъ въ присѣствието на всички Г. г. граждани и офицери, които придружаваха ученицитѣ изъ града и то на площада прѣдъ тукашната гара въ време когато започнаха игритѣ юнацитѣ. Питамъ го азъ, кой му е далъ това право да бие? Дали той има лично разрѣшение отъ Г-на Министра на Народното Просвѣщение, или самия законъ му позволява това и то на 11 май, когато всички ученици се радваха да прѣкаратъ този великъ денъ най весело, Г-нъ Гюрчевъ щомъ прилагъ шамари официално, що остана за ученицитѣ когато сж въ помещението на прогимназията. Трѣба да е дѣрво, ако се нѣлжа Длъжността се налага на всички граждани, да слѣдатъ всѣкакъвъ произволъ на всѣки единъ общественъ служащъ и като констатира такъвъ да му дадатъ нуждната прѣпорѣка прѣдъ по висшето му начальство. Вѣроятно Г-нъ Гюрчевъ мисли, че нашия градъ като е най западниа край на България, не се управлява отъ злочи и нередби, а просто кой какъ има—Не е вѣрно. Съжалявамъ, че имаме такъвъ възпитателъ въ нашия граниченъ градъ.

Гражданинъ.

Лични.

На 12 т. м. пристигна въ града ни Г-нъ С. Данчевъ, Софийски районенъ горски инспекторъ, който на 13 с. м. се завърна обратно въ София.

Новия счетоводителъ при тукашната З. Б. Г-нъ Мариновъ присти на въ града и взе длъжността на 7 т.

Царибродската популярна банка е почнала вече да отпуска заеми и скотира полици на членоветѣ си. Залисането на членове-акционери става винаги.

Дари да купи конѣ.

1-а погранична рота, въ гр. Царибродъ търси да купи 2—3 кова мѣсна порода, не по нѣжки отъ 1 м. 35 с. м.

Който има такъва коне за проданъ, да ги докаратъ за прѣглеждане въ гр. Царибродъ въ ротата.

Починалъ.

Смиловския сел. общ кметъ Тодоръ Алексовъ се е починалъ отъ болѣсть »Дифтеритъ« на 8 т. м.

ГОЛЪМА КОНКУРЕНЦИЯ.

Извѣтавамъ на интересующитѣ се, че при новооткритата ми обушарска работилница до Шакарското ателие. Изработвамъ елегантно всички видове обуца съ значителна осъжика отъ първокач. материали, а тѣй сжщо и поправки.

Посетителитѣ ще останатъ твърдъ доволни отъ цѣнитѣ и изработка. Ц-родъ Съ почитание: **Т. ЖИВКОВЪ.**

ЧЕРНИЧЕВА ШУМА отъ 100 дѣсетогодишни дървета, имамъ за проданъ прѣвходна чиста, спѣциално садена за хриленне буби. **ВРѢДЛОВСКИ.**

В-къ Нишава е най разпространенъ въ околията.

Извѣстие.

Извѣстяваме на почитаемите ни клиенти, че отъ 1 т. м. прѣмѣстихме обушарската си работилница до кантонъ 4 на ж. п. линия където ще изработваме всички видове обушката като мъжки, дѣтски и дамски отъ найпослѣдна мода и при най износна цѣна.

Съ Почитание:
СП. ТОШЕРЪ И М. ГЕОРГИЕВЪ.

Продава се: 1) селище отъ 4 дек. при сѣседи: Гога Малинъ, Алекс. Бузигъ, М. Каралеєвъ и пжт. 2) Нива изиваена „Прогонъ“ отъ 6 д. при сѣседи: Гога Шошинъ, Иля Иговъ пжт и Пейча Шушаръ.
Споразумение: **Ворисъ Димитровъ** 1-2
въ г. Царибродъ.

Шевни машини „ГРИТЦМЕРЪ“

Триори I кач. за прѣчистване храни **ТРОШАЧКИ** за царевича продавамъ на срочни исплащания който желае да се снабди съ некоя отъ горнитѣ машини да започне въ магазина ми за споразумение.
Царибродъ.

Съ почитание:

Гоерги Миновъ.

Грамофонъ „ПАТЕ“!

Най първосходнитѣ и най мелодичнитѣ грамофони сѣ само грамофон. „ПАТЕ“, извѣстявамъ, че пристигнаха въ магазина ми помѣнатитѣ грамофони утѣха за душата, почивка отъ умора може да срѣщнетѣ само въ единственитѣ грамофони въ свѣта „ПАТЕ“.

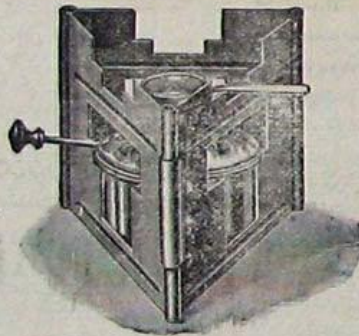

Предлагвамъ на всички да крѣчмари, кафеджии и домакини да си набаватъ най ефтината и най сигурната музика.

Най усъвършенствуванитѣ спиртни машинки „БУНЗЕНЪ“

Бързо сгрѣващи и съвсемъ безопасни! литъръ вода възвира въ 5-6 минути, най необходимото за всѣка къща.

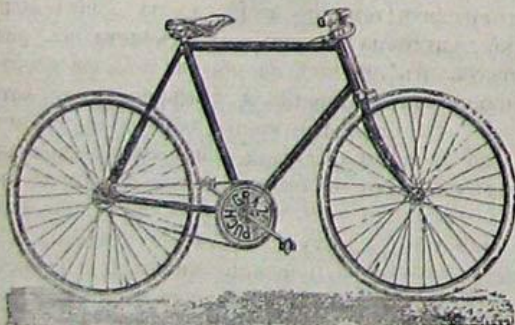
Цѣна 2-50 лева.

3 ЛЕВА

НОВО!! НОВО!!
Нимиратъ се ощѣ за проданъ механически бензини за палки съ постояненъ огънь и при най голѣмъ ветъръ и влага е сигурно запалването.

Обръщамъ внимание на Г-да пушачитѣ.

Така сжидо пристигнаха въ магазина ми първосходни велосипеди гарантирани за солидната имъ и здрава изработка.

Условия либерални.

ДИМИТРЪ АТАНАСОВЪ
ЦАРИБРОДЪ.